

ÖZEL GÜVENLİK KONULARINDAN OLAN KALABALIK YÖNETİMİ KONUSU İLE İLGİLİ SINAVLARDAKİ SORU DAĞILIMINA GÖRE ENAZ 10 SORU SORULMAKTADIR.

TOPLUMSAL OLUŞUMLAR

Toplum: Sınırları belli bir doğal çevrede ortak amaçlar için bir araya gelen, birbiri ile kurumlaşmış ilişki, işbirliği ve dayanışma içinde olan insanlardan oluşan kümelerdir

Sosyal Davranış insanın başka kişi yada kişilerden yada toplumdan etkilenerek davranışta bulunmasıdır.

Toplum Psikolojisi Değişik amaçlar ve düşüncelerle bir araya gelmiş kişilerin toplumsal yapı içerisinde duygu, düşünce ve davranışları ile bireylerin toplumdaki etkilenmeleri davranışlarındaki değişikliklere ve bunu inceleyen bilim dalına **toplum psikolojisi** adı verilir

Fert :Bir toplumu meydana getiren, ona etki eden, ondan etkilenen bireye/kişiye denir.

Takım Ruhu Grup üyelerini bir arada tutan ve gerçekleştirmeyi amaç edindikleri inanç ve idaelerin kaynağı olan birlikte düşünme ve eyleme geçme ruhuna denir.

GRUP KAVRAMI

Grup: Aynı düşünce ve fikirleri paylaşan, bir amaç birliği içinde olan, eylemlerini bir plan ve program çerçevesinde yürüten, örgütlenmiş aynı zamanda bir lideri olan bireylerin meydana getirmiş olduğu kümeye **grup** denmektedir.

Grup Özellikleri **Birden fazla kişi ile oluşur., Ortak bir amaçları vardır. Önceden planlanmış bir şekilde bir araya gelirler.**

Grup Türleri

- **Saldırgan Gruplar:** Belli bir amaç, plan ve program doğrultusunda eylem yapıp, terör ve şiddet hareketleri yaratarak, devletin siyasi bütünlüğünü bozma amacıyla olan gruplara denmektedir.
- **Paniğe Kapılmış Grup:** Korku, endişe ve paniğin grubu etkisi altına alması halidir. Böyle bir ortamda güvenlik güçleri yapacağı anonslarla gruba yardımcı olmalı, onları sakinleştirmeye çalışmalıdır.
- **Belli bir Hedefi ve Amacı Olan Grup:** Belli bir amacı olan gruptur. Bu tür gruplar amaçlarını, gerçekleştirmek için yağma hareketleri, boykot, işgal, cenaze kaçırma vb. eylemlerle amaçlarına ulaşmak isteyebilirler.
- **Anlamlı Grup:**Belli bir amaç için bir araya gelmiş, aralarında bir etkileşim ve iletişimin olduğu, aynı heyecanın grup üyeleri tarafından paylaşıldığı gruplardır

Grubu Yönlendirme Usulleri

- **Zor Kullanma:** Grup içerisinde bir takım kurallar vardır.Bu kurallara uymayanlara karşı grup bir takım yaptırımlar uygulayabilir. Grup üyesini grup dışına itebilir, şantaj, tehdit,işkence ve kötü muamelede bulunabilir.
- **Ödüllendirme:** Ödüllendirme maddi veya manevi olabilir. Örneğin yapmış olduğu çalışmalar neticesinde bazı gruplarda cennet vaat edilirken kimi gruplar para gibi maddi vaatlerde bulunabilirler.
- **İkna Etme(İnandırma):**Lider grup içerisinde bir karizması bulunan heyecanlı konuşmalar yapan, üyeleri eylemsel olarak aktif hale getiren kişidir bu bağlamda bu özelliklerini kullanarak grubu etkileme içerisine girmektedir

KALABALIK OLUŞUMU VE ÖZELLİKLERİ

Kalabalık: Birbirlerinden habersiz, belli bir amacı, bir plan ve programları liderleri ve etkileşimleri olmayan insanların tesadüfen geçici bir süre bir araya gelmeleriyle oluşan insan yığınlarına **kalabalık** denir.

Kalabalıkların Özellikleri

- Kalabalıklar tesadüfen bir araya gelmişlerdir.
- Aralarında bir eylem birliği yoktur.
- Liderleri yoktur.
- Olayların gelişimleri konusunda hassastırlar.
- Ender olarak kanunsuz eylemlere itilebilirler.

Kalabalığın Çeşitleri:Kalabalık ikiye ayrılır.

Organize olan ve olmayan şeklinde ikiye ayrılır. Bunlar da kendi içinde ikiye ayrılır, aktif ve pasif olarak.

Organize Olmayan Kalabalıklar

- **Organize Olmayan Pasif Kalabalıklar** Aralarında maddi ve manevi bir bağ bulunmayan, tamamen tesadüfler sonucu, geçici bir süre için bir araya geliş toplu bir davranış arz etmeyen ve sadece yoğunluğu olan insan topluluklarıdır.
- **Organize Olmayan Aktif Kalabalıklar** Ani Karışıklıklar Nedeniyle Oluşan Kalabalıklar bir etkinlik için insanların bir araya gelmeleri neticesinde oluşan kalabalıklardır. Provoke edilebilirler.

Organize Kalabalıklar

- **Organize Pasif Kalabalıklar** Bu tür kalabalıklar özel bazı amaçlarla bir araya toplanan, genellikle mevcut normlara uygun davranışlar gösteren çok sayıda insandan oluşur. Bunlar: -Spor seyircileri -Sanatsal Etkinlik Seyircileri -İnanca Dayalı Kalabalıklar vb
- **Organize Aktif Kalabalıklar** Belirli amaçlar üzerinde halkı aydınlatmak veya kamuoyu yaratmak üzere toplanan insanlardan oluşan kalabalıklardır. Bunlar Toplantı, gösteri yürüyüşü, miting, grev alanında bulunan kalabalıklar vb.

DAVRANIŞ: İnsanların ve hayvanların gözlenebilen veya herhangi bir yolla ölçülebilen hareketlerine davranış denir.

ÇATIŞMA: Hayatın her evresinde karışık güdülerin etkisinde kalan kişinin sürekli çelişki içinde kalmasıdır.

KÜLTÜR: Tarihsel ve sosyal değişme süreci içinde oluşturulan, bütün maddi ve manevi değerleri ve bunları yaratmada ve gelecek kuşaklara iletmede kullanılan araçların tümüdür. Toplumsal yapıya yön veren ve topluma bir kişilik kazandıran ortak davranışların kalıbına denir.

TOPLULUĞU YÖNLENDİRME USULLERİ İrade zayıflığı, Duygusallık, Özenti, Telkin, Taklit, Yayılma, Tesir altında kalma, Anonimlik yani isimsizliktir

TOPLULUK İÇİNDEKİ KİŞİ TİPLERİ

- **Önderler** Genellikle topluluğu içeriden yöneten kişilerdir
- **Profesyonel Kışkırtıcılar(Provokatörler):** Bunlar bir eylemi başlatma, insanları tahrik etme vb. konularda iyi eğitilmiş kimselerdir.
- **Atılğanlar:** Bir grup içerisinde yer alan şahıslardan bazıları, grup içerisinde bir statü sağlamak için olaylarda aktif olarak olay çıkartırlar
- **Tesir Altında kalanlar:** İnsanların gerek liderden gerekse atılğanlardan etkilenmesi ile oluşan grup türüdür.
- **İhtiyatlılar:** Bunlar atılğan kadar saldırgan olmayıp atılğanın eyleme geçmesi ile birlikte eyleme geçen kimselerdir.
- **Destekleyiciler:** Sorun sahiplerine destek vermek amacıyla kalabalığa katılan kişilerdir.
- **Seyirciler** olayı seyreden ve karşı eylemciler yapılan eyleme karşı olanlar

TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ

- İl bazında valilikçe izin verilmiş meydan açık yerler ve alanlarda yapılabilir.
- Toplantı ve gösteri yürüyüşleri güneş doğmadan başlayamaz, güneşin batışından bir saat önceye; kapalı yerlerde ise saat 24:00 a kadar sürebilir.
- Genel yollar ve parklarda, mabetlerde, kamu hizmeti görülen bina ve tesislerde ve bunların eklentilerinde,
- TBMM'ne 1km yakınlıkta olan alanlarda ve şehirler arası karayolların da toplantı ve gösteri yürüyüşü yapılamaz.

Toplumsal olaylarda güvenlik güçlerinin müdahale yöntemleri

Organizatörle diyalog kurma

İkna edici ve inandırıcı olma

İnsiyatif kullanma

Caydırıcılık

Provakasyona gelmeme

Profesyonel olma

TOPLUMSAL OLAYLARDA KULLANILAN TOPLU DÜZENLER

1. Hat Düzeni :

- * Yol veya belirli bir alanı kapatma,
- * Bir bina veya şahsı koruma,
- * Topluluğu geriye itmek, belirli bir bölgeden çıkarma,
- * İki grubu birbirinden ayırma,
- * Her yönden gelebilecek tehditlere karşı tedbir almada kullanılır.

2. Çember Düzeni :

- * Bir şahsı koruma,
- * Kıymetli bir malzemeyi koruma,
- * Korunan kişi veya aracını kalabalık içerisinde geçirme,
- * 360 derecelik koruma gerektiren hallerde kullanılır.

3. Kama Düzeni:

- * Topluluk veya kalabalığı bölmek ve yanlara doğru dağıtma,
- * Topluluk veya kalabalık içerisindeki lider suçluları yakalayıp tahliye etme,
- * Topluluk veya kalabalık içerisinde yol veya koridor açma,
- * Korunan kişi veya aracını kalabalık içerisinde geçirmek gerektiğinde kullanılır.

COP VE GÖZ YAŞARTICI GAZLAR

Cop: Sözlü emirlere itaat etmeyen, saldırgan olan kişilere karşı savunma, püskürtme ve dağıtma amaçlı kullanılan **savunma ve püskürtme silahıdır.**

Öncelikli vuruş bölgeleri: Belden alt kısmı, kalça, baldır ve ön kol bölgeleridir İkinci derece vuruş bölgeleri: Belden üst kısmı, dirsek, diz, bilek, omuz ve pazu bölgeleri

En son vuruş yapılacak bölgeler : Baş, boyun, kasık, omurga ve böbreklerdir.

Zanlı copun kontrolünü ele geçirirse Derhal bırakın, müdahale etmeyin, yüksek sesle emirler verin ve yardım çağırın

COPLA VURUŞ TEKNİKLERİ

- * Tam ileri doğru dürtme hamlesi
- * Açılı hamle
- * Tam ileri vuruş Değişik vuruş
- * Yan hamle
- * Direkt darbe

Göz Yaşartıcı gazlar toplumsal olaylarda veya bina operasyonlarında gruba direk müdahalede bulunulmadan topluluğun etkinliğinin kırılmasına yönelik olarak kullanılmaktadır.

Göz yaşartıcı gazlar çok çeşitlidir. Güvenlik güçlerince en çok kullanılan iki göz yaşartıcı vardır **CS** göz yaşartıcı gazlar **OC (biber gazı)** göz yaşartıcı gazlar

CS GÖZ YAŞARTICI GAZLAR Carson ve Stoughton adlı iki kimyager tarafından geliştirilmiş ve baş harfleri olan CS olarak adlandırılmıştır. Etkisi 20-60 sn içerisinde ortaya çıkar ve 10-30 dk içerisinde kaybolur. Genellikle tüfekli olarak 37/38 mm fişekler de kullanılmaktadır

OC GÖZ YAŞARTICI GAZLAR Şili biberinin işlenmesi ile elde edilen tamamıyla doğal bir maddedir. Halk arasında **biber gazı** da denilen OC en çok tercih edilen göz yaşartıcı maddedir. Çünkü diğer göz yaşartıcı gazlara göre daha kullanışlı ve daha az yan etkiye sahiptir. Etkisini 3-15 sn arasında gösterir ve 20-30 dk içerisinde kaybolur. Temizlemesi kolaydır. Özündeki biberden dolayı temas ettiği yerde çok fazla yanmaya sebep olur.

GÖZ YAŞARTICI SPREYLER İNSANLARA KARŞI 1 METREDEN DAHA YAKIN MESAFEDEN KULLANILMAMALIDIR.

CS GÖZ YAŞARTICI GAZLARININ ETKİLERİ

- Aşırı derecede göz yaşı ve yanma
- Baş dönmesi ve sersemleme
- Sürekli öksürme ve aksırma ihtiyacı
- Nefes darlığı, bronşlarda yanma
- Göğüs sıkışması, boğulma hissi ve panik
- Burunda yanma ve akıntı
- Aşırı tükürük ve salya ifrazı
- Deride yanma ve batma hissi
- Geçici olarak koordinasyon bozukluğu
- Burun kanaması ve ishal
- Mide bulantısı ve nadiren kusma (aşırı doza maruz kalındığında)
- Göz kapaklarını istemsiz olarak kapama ve göz yaşına bağlı olarak görmeme
- Parlak ışıklara karşı duyarlılık

OC GÖZ YAŞARTICI (biber gazı) GAZLARININ ETKİLERİ

- Gözde yanma ve kanlanma
- Baş dönmesi ve sersemleme
- Üst solunum zarlarında şişme
- Burunda yanma ve batma hissi
- Deride temas ettiği yerde yanma ve batma hissi
- Burun kanaması
- Mide bulantısı ve kusma
- Nadir olarak konuşamama veya geçici gırtlak felci

GÖZ YAŞARTICI GAZLARIN İŞİTMEYE HİÇBİR ETKİSİ YOKTUR

GÖZ YAŞARTICI GAZLARDA İLK YARDIM

- Gazlı ortam derhal terk edilmeli ve temiz havaya çıkılmalı
- Gözler rüzgara karşı açık tutulmalı, varsa kontak lensler çıkarılmalı
- Göz kapakları mümkün olduğu kadar çok açılıp kapatılmalı
- Burun temizlenerek normal nefes almaya gayret edilmeli
- Bol soğuk su ile maddenin bulaştığı yerler ovuşturulmadan yıkanmalı
- Terlemeyi engellemek için fazla hareket edilmemeli
- Vucuda krem, merhem, yağ, losyon vb. maddeler sürülmemeli
- Beklenmeyen etki görüldüğünde doktora müracaat edilmelidir.

GAZ MASKELERİ

Gözleri ve yüzü örterek kullanıcıyı kimyasal, biyolojik ve radyoaktif maddelerden korur.

Gaz maskesi **karbonmonoksit gazına karşı etkili değildir**, ayrıca havadaki oksijen miktarı yaşam şartlarının altına düştüğü zamanlarda (%16 daha az) kullanılmaz

GAZ SÜZGEÇİ (Filtre) Sanayi gazları hariç diğer kimyasal gazlara karşı etkilidir. **5 yıl ömrü 90dk kullanım süresi** vardır. Yakıcı gazlara karşı kullanım süresi 15 çok yoğun göz yaşartıcı ortamda 30 dkdır. bir kez kullanılır ve atılır